

Arkivsak-dok. 26/10348-5
Saksbehandler Nils-Aage Pedersen

Saksgang
Formannskapet 2023 - 2027
Bystyret 2023 - 2027

Møtedato
29.10.2026
12.11.2026

Sak nr.
138/26

Finans- og gjeldsporteføljerapport 31.08.2026

Innstillingssak.
Medsaksbehandlere:

Kommunedirektørens innstilling:

Finans- og gjeldsporteføljerapport per 31.08.2026 tas til orientering.

Vedlegg:

Finans- og gjeldsporteføljerapport 31.08.2026

Sammendrag:

Bystyret skal ha en rapport om status på kommunens finans- og gjeldsportefølje per 31.08.2026.

Samlet investeringslån er på 5,6 milliarder kroner. Gjennomsnittlig rente er per 31.08.2026 på 4,76 prosent.

Sarpsborg kommune har per 31.08.2026 sertifikatlån på 1,6 milliarder kroner, hvorav 1,5 milliarder kroner må refinansieres i løpet av 12 måneder.

Kommunen har som følge av ordningen med startlån også lån i Husbanken som er videreformidlet til innbyggerne. Per 31.08.2026 hadde kommunen 1,8 milliarder kroner i lån hos Husbanken. Gjennomsnittlig rente på denne delen av gjelden var 3,99 prosent per 31.08.2026. Det er et avvik mellom fastrenteprofil på innlån hos Husbanken og utlån til låntakerne, med mer fastrente på utlån enn på innlån. Dette er en renterisiko det jobbes med å redusere.

Forvaltningen av likviditet og gjeld avviker ikke fra økonomi- og finansreglementet.

Kommunedirektøren mener kommunens finansforvaltning på rapporteringstidspunktet ikke utgjør en vesentlig finansiell risiko for kommunen.

Utredning:

I henhold til Sarpsborg kommunes økonomi- og finansreglement skal det rapporteres til bystyret om status på kommunens finans- og gjeldsportefølje per 31.08.2026.

Finans- og gjeldsporteføljerapporten viser hvordan kommunens likviditet og gjeld er forvaltet, og om forvaltningen er i samsvar med de rammer for risiko som er vedtatt i kommunens økonomi- og finansreglement. Rapporten inneholder i tillegg markedscommentarer og økonomiske utsikter, og utvikling i forventet gjeldsportefølje for planperioden 2026.

Kommunedirektøren mener kommunens finansforvaltning på rapporteringstidspunktet ikke utgjør en vesentlig finansiell risiko for kommunen.

Kommunen har per 31.08.2026 investeringslån på til sammen 5,6 milliarder kroner. Gjennomsnittlig rente for denne del av gjeldsporteføljen var 4,76 prosent per 31.08.2026. I årsbudsjettet ble det forutsatt en rente på 4,45 prosent. Gjennomsnittsrenter er et øyeblikksbilde og vil endres ved neste renteregulering.

Sarpsborg kommune har sertifikatlån på til sammen 1,6 milliarder kroner. Økningen på 100 millioner kroner siden forrige rapportering er et kortsiktig likviditetslån som allerede er innfridd. 1,5 milliarder kroner må refinansieres i løpet av 12 måneder.

Sertifikatlån utgjør 29 prosent av kommunens samlede investeringslån, og er innenfor reglementets begrensning på maksimalt 40 prosent.

Kommunen har som følge av ordningen med startlån også lån i Husbanken som er videreformidlet til innbyggerne. Per 31.08.2026 hadde kommunen 1,8 milliarder kroner i lån hos Husbanken. Gjennomsnittlig rente på denne delen av gjelden var 3,99 prosent per 31.08.2026.

Kommunen finansierer startlån gjennom innlån fra Husbanken. Låneporteføljen til startlånene er en blanding av fastrentelån og lån med flytende rente. Renteinntekter fra startlånene skal finansiere rentebetalinger til Husbanken. Hvis det er mer fastrenteutlån enn fastrenteinnlån vil renteinntektene være mindre enn renteutgiftene hvis den flytende renten stiger. Det vil være motsatt hvis den flytende renten faller. En eventuell mer- eller mindreinntekt i startlånsordningen som følge av avvik mellom fastrenteprofil på innlån og utlån vil belastes kommunens driftsregnskap.

For tiden har kommunen 706 millioner kroner i fastrenteinnlån fra Husbanken og 782 millioner kroner i fastrenteutlån. Kommunen tilstreber at omfanget av rentebindingen på innlån fra Husbanken i størst mulig grad skal samsvare med låntakernes rentebinding. Det er samtidig vanskelig å speile rentebindingen på innlån og utlån fullt ut. Det vil derfor alltid være en viss renterisiko forbundet med startlånsordningen.

Fastrenteandelen av netto renteeksponert gjeld er per 31.08.2026 på 52 prosent. Dette er innenfor kravet om en sikringsgrad på mellom 50 og 100 prosent. DNB anbefaler kommunen å vurdere økning av rentesikringens løpetid. Dette arbeidet er påbegynt.

Kommunens likviditet består kun av bankinnskudd i kommunens hovedbankforbindelse DNB.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:**Økonomi:**

I Finans- og gjeldsporteføljerapporten er det gjennomført en stresstest for å vise den budsjett risiko kommunen er utsatt for. Stresstesten viser endring i årlig finanskostnad ved en økning i markedsrenter på 2 prosentpoeng og et kraftig fall i verdien på aksjer og obligasjoner. Resultatet av stresstesten er:

- Med den sammensetning av likviditet og gjeld kommunen hadde per 31.08.2026: En mulig økt utgift på om lag 8,5 millioner kroner på kommunens samlede finans- og gjeldsforvaltning.
- Med sammensetning av likviditet og gjeld tilsvarende maksimale risikorammer i økonomi- og finansreglementet: En mulig økt utgift på om lag 14,5 millioner kroner på kommunens samlede finans- og gjeldsforvaltning

Miljø:

Ingen konsekvenser.

Folkehelse:

Ingen konsekvenser.